

تأثیر تماس کانگوروی بر شاخص‌های فیزیولوژیک نوزادان ترم و میزان درد مادران سزارینی

مریم کشاورز^{*۱} (M.Sc)، ناهید بلبل حقیقی^۲ (M.Sc)

۱- دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پرستاری و مامائی، گروه مامائی

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، گروه مامائی

چکیده

سابقه و هدف: علی‌رغم کثرت پژوهش‌های انجام شده در زمینه تأثیر مراقبت کانگوروی در نوزادان نارس، تحقیقات انجام شده بر روی نوزادان رسیده محدود بوده است. مطالعه حاضر به منظور بررسی تأثیر تماس کانگوروی در نوزادان ترم و مادران سزارینی بستری در بیمارستان فاطمیه شاهرود انجام شد.

مواد و روش‌ها: در یک کارآزمائی بالینی، ۱۶۰ زوج مادر و نوزاد به صورت تصادفی در دو گروه تماس کانگوروی و مراقبت معمول قرار گرفتند. در گروه آزمون، تماس پوستی بین مادر و نوزاد، ۳ بار در روز، هر بار ۶۰ دقیقه برای ۲ روز متوالی اجرا شد. در هر دو گروه، نمره درد مادر پس از عمل با استفاده از معیار کلامی عددی درد (۱۰-۰ نمره) تعیین گردید. درجه حرارت نوزادان در چهار نوبت اندازه‌گیری شد، همچنین نوزادان دو گروه از نظر بعضی از مشخصات از جمله میزان زردی، رفلکس‌های نوزادی، کورتیزول ادرار قبل از ترخیص از بیمارستان مقایسه شدند. میزان رضایت‌مندی مادر از اجرای این تماس، قبل از ترخیص از بیمارستان به وسیله‌ی چک لیستی جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: دو گروه از نظر متغیرهای زمینه‌ای در مادر و نوزاد تفاوتی نداشتند. در گروه تماس کانگوروی، میانگین درجه حرارت نوزاد نیم (۳۶/۸) در مقابل (۳۶/۶ سانتی‌گراد، $P < 0.05$) و یک ساعت (۳۶/۹) در مقابل (۳۶/۶ سانتی‌گراد، $P < 0.001$) پس از تماس پوستی، بیش‌تر از گروه کنترل بود، همچنین نمره درد مادران پس از عمل سزارین (۶) در مقابل (۷/۸، $P < 0.001$)، تعداد دفعات گریه شدید نوزاد در طول بستری در بیمارستان (۵/۶) در مقابل (۱۲/۳) بار، (۰/۵) در مقابل (۳۸۸/۴) در مقابل (۴۷۱/۳ میکروگرم در ۲۴ ساعت، $P < 0.05$) کم‌تر از گروه کنترل بود. تفاوت آماری معنی‌داری در میزان بروز زردی و میانگین نمره رفلکس‌های نوزادی در دو گروه بدست نیامد. در مجموع مادران از اجرای تماس کانگوروی رضایت داشتند.

نتیجه‌گیری: تماس کانگوروی اثرات مثبتی بر مادران سزارینی بستری در بخش و نوزادانشان داشت. به منظور جلوگیری از عوارض ناشی از جدائی نوزاد از مادر در ساعات اولیه تولد و به لحاظ اثرات مثبت اجرای تماس کانگوروی، اجرای این مراقبت به عنوان یک روش روتین در بخش‌های سزارین توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: تماس کانگوروی، نوزادان، مادران، جراحی سزارین

مقدمه

تماس کانگوروی (Kangaroo contact) به معنی قرار دادن نوزاد برهنه بر روی پوست بدن و در میان پستان‌های

مادر است. این تماس از طریق مکانیسم‌های پیچیده‌ای علاوه بر تأثیر مثبت بر رشد جسمی نوزاد، موجب تطابق فیزیولوژیک بدن شیرخوار شده و دل‌بستگی بین مادر و نوزاد